

Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Duurzame archivering van het digitale
bestuursarchief van de gemeente Venlo
RIB nummer 2020 106
collegevergadering d.d. 15 december 2020
programma paragraaf Bedrijfsvoering
portefeuillehouder Burgemeester

ons kenmerk 1433957
team RGPMAN
steller H. van Megen
doorkiesnummer +31 77 3597223
e-mail h.vanmegen@venlo.nl
datum 2 december 2020
bijlage(n)
datum verzonden

Informatie voor de raad (voor kennisgeving)

17 DEC. 2020

In deze Raadsinformatiebrief informeren wij u over de voorbereidingen en maatregelen die getroffen worden voor het duurzaam archiveren van het digitale bestuursarchief van de gemeente Venlo. Duurzaam archiveren van het digitale bestuursarchief is nodig om de bestuurlijke informatie op de lange termijn leesbaar en toegankelijk te houden.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

De Archiefwet 1995 verplicht het overheidsorgaan (de gemeente) de onder haar berustende papieren en digitale archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren. De gemeente Venlo richt haar werkprocessen digitaal in. Ook het bestuurlijk besluitvormingsproces is digitaal ingericht en dat betekent dat de gemeente een digitaal bestuursarchief van de Gemeenteraad en het College van Burgemeester en Wethouders vormt.

Op dit moment is de duurzame bewaring van het digitale bestuursarchief niet geborgd. Duurzaam bewaren betekent dat de stukken op lange termijn authentiek, integer, leesbaar en beschikbaar blijven. De systemen die de gemeente gebruikt voor de bewaring van het bestuursarchief zijn daartoe niet ingericht. Er is dus op termijn een risico op verlies van informatie. De gemeente richt daarom een voorziening in om digitale informatie te beheren en duurzaam toegankelijk te houden. Die voorziening heet een e-Depot. Dit is een elektronische archiefbewaarpplaats.

De gemeente Venlo heeft het project PRIO (Project Informatiebeheer op Orde) gestart met als doel *'betere vindbaarheid en raadpleegbaarheid van de opgeslagen documenten en dossiers, zodat over de uitvoering van de gemeentelijke taken verantwoording kan worden afgelegd'*. Een van de geformuleerde projectopdrachten is het borgen van de duurzame toegankelijkheid van digitale informatie en de inrichting van een e-Depot. We gaan hiermee nu van start. Binnen deze projectopdracht wordt een vervolgtraject gestart waarbij het bestuursarchief met voorrang wordt opgenomen in deze veilige bewaaromgeving. Dat betekent dat het risico op verlies van deze belangrijke informatie wordt voorkomen of dat die informatie onleesbaar raakt. Het e-Depot borgt de permanente beschikbaarheid van deze informatie. Het depot en het daarin opgenomen digitale bestuursarchief worden onder beheer en toezicht gesteld van het Gemeentearchief.

Onderbouwing

■ Algemene toelichting

1. **Wat is de kernopgave** (Wat wordt voorgelegd aan de raad?)

Wij informeren u over de maatregel die we treffen voor het duurzaam bewaren van digitale informatie. Die maatregel bestaat uit het inrichten van een e-Depot voor de gemeente Venlo waarin digitale informatie voor de lange termijn duurzaam wordt bewaard. Als vervolgotraject zullen we het digitale bestuursarchief in dit e-Depot opnemen, onder duurzaam beheer brengen en daarmee veiligstellen. We sluiten hierbij aan op wet- en regelgeving, standaarden en landelijke kaders zoals die van het Nationaal Archief.

2. **Waarom?** (Wat is het doel van de raadsinformatiebrief?)

In deze Raadsinformatiebrief informeren wij u over de voorbereidingen en maatregelen die getroffen worden voor het duurzaam archiveren van het digitale bestuursarchief van de gemeente Venlo. Duurzaam archiveren is nodig om de bestuurlijke informatie op de lange termijn leesbaar en digitaal toegankelijk te houden.

3. **De informatie**

Digitale duurzaamheid

Gemeenten richten hun informatiehuishouding digitaal in. Ook de gemeente Venlo werkt sinds 2009 digitaal en dat heeft geleid tot de vorming van een digitaal archief. Dat archief is niet alleen van belang voor de interne bedrijfsvoering maar ook voor de publieke verantwoording, rechtsvinding en vanuit cultuurhistorisch oogpunt.

Digitale informatie is vluchtig en er bestaat het risico dat deze verloren gaat wanneer niet de noodzakelijke maatregelen worden getroffen ten aanzien van duurzame archivering en informatiebeheer. Digitaal archiveren en bewaren en ervoor zorgen dat de digitale informatie in de toekomst toegankelijk blijft is nieuw en dat noemen we digitale duurzaamheid. De gemeente richt daarom een voorziening in om digitale informatie voor de middellange of lange termijn authentiek, integer, leesbaar en beschikbaar te houden. Die voorziening wordt aangeduid met e-Depot. De gemeente volgt hierbij de wet- en regelgeving, standaarden en landelijke kaders zoals die van het Nationaal Archief.

Wet- en regelgeving

De Archiefwet 1995 verplicht dat het overheidsorgaan (de gemeente) de onder haar berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat brengt. De Archiefwet gaat in beginsel uit van fysieke stukken en is minder goed toe te passen op digitale informatie. Maar vooralsnog moet onder het begrip archiefbescheiden ook de digitale bescheiden worden begrepen en is de inrichting van een e-Depot voor de gemeente van belang. Aan de modernisering van de Archiefwet 1995 en het daarin verankeren van het e-Depot als 'elektronische bewaarplaats' wordt op dit moment gewerkt teneinde ook de duurzame toegankelijkheid van digitale informatie via wet- en regelgeving beter te garanderen. Dat wordt nu vastgelegd in de nieuwe Archiefwet 2021. Met het

vormgeven van een e-Depot anticipeert de gemeente Venlo op de nieuwe Archiefwet 2021.

Wanneer de gemeente het e-Depot heeft ontwikkeld voldoet deze aan de eis die de Archiefwet stelt ten aanzien van de overbrenging van digitale informatie naar de archiefbewaarplaats en daarmee de openbaarmaking van die informatie.

Met de inrichting van het e-Depot anticipeert de gemeente niet alleen op de nieuwe Archiefwet 2021 maar ook op de Wet Open Overheid (Woo) die in ontwikkeling is. De Woo is bedoeld om de overheid transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie sneller openbaar wordt gemaakt. De Woo dwingt het overheidsorgaan (gemeente) om de digitale informatie eerder op orde te brengen en het brengt die informatie sneller onder het regime met minder beperkingsgronden. Het e-Depot maakt (vervroegde) overbrenging en actieve openbaarmaking van digitale informatie mogelijk.

Bewaarstrategie

Wanneer techniek verandert, en dat zal blijven doorgaan, dan moet de gemeente maatregelen hebben genomen om de opgeslagen digitale informatie mee te veranderen. Er is een bewaarstrategie nodig. Deze bewaarstrategie wordt momenteel bepaald en wordt als kader gehanteerd bij het procesmatig inrichten van het e-Depot.

Het beheer van het e-Depot wordt ondergebracht bij het Gemeentearchief. Door de Gemeentearchivaris wordt periodiek gerapporteerd over het depotbeheer ten behoeve van het periodiek horizontaal toezicht en de verantwoording aan de Gemeenteraad over het archiefbeheer.

Vervolgtraject: opname van het bestuursarchief in het e-Depot

Nadat het e-Depot is ingericht en door ons is aangewezen als elektronische archiefbewaarplaats van de gemeente Venlo start een vervolgtraject waarbij het digitaal bestuursarchief met voorrang wordt opgenomen in deze bewaaromgeving. Het digitaal bestuursarchief wordt aangemerkt als een van de meest belangrijke gemeentelijke archieven. Het komt voor blijvende bewaring in aanmerking. Dit sluit aan bij een lange traditie om dit archief te bewaren voor historisch onderzoek.

De bestuurlijke informatie is thans opgenomen en ontsloten in de systemen iBabs en Notubizz (videotulen). De digitale duurzaamheid is daarin niet geborgd. De applicaties zijn voor deze specifieke functionaliteit niet ingericht. De gemeente dient te borgen dat het (democratisch) proces van besluitvorming te allen tijde transparant inzichtelijk kan worden gemaakt. Gezien het belang van het bestuursarchief, het hoge risico en daarmee de urgentie voor behoud en toegankelijkheid op termijn wordt dit archief met voorrang opgenomen en veilig gesteld in het e-Depot. Hierbij worden de regels voor openbaarheid in acht genomen. Dat betekent dat de niet openbare bestuurlijke stukken zoals de besloten vergaderingen van uw raad gesloten blijven voor de termijn dat de openbaarheidsbeperking van kracht is. De opname van bestuurlijke informatie in het e-Depot wordt procesmatig ingericht en is een continu proces.

Samenwerkingen en kennisuitwisseling

In 2015 zijn de eerste stappen gezet om te komen tot de ontwikkeling van een e-Depot voor het duurzame beheer van digitale of gedigitaliseerde documenten. Het Gemeentearchief werkt samen met andere archiefdiensten in de regio om bewustwording en besluitvorming ten aanzien van digitale duurzaamheid op gang te brengen. De focus ligt op kennisuitwisseling in de regio. Dat gebeurt in een samenwerkingsverband met het Stadsarchief Antwerpen, het Regionaal Historisch Centrum in Maastricht, de gemeenten Peel en Maas, Gennep, Beesel, Venray en Horst aan de Maas en de Veiligheidsregio. De Gemeentearchivarissen van de gemeenten Venlo, Roermond en Weert houden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen rond digitale duurzaamheid.

Om de kennisuitwisseling op het terrein van e-Depot te stimuleren neemt de gemeente Venlo deel aan landelijke initiatieven binnen het innovatieprogramma Archief2020 en de proeftuinen van de VNG-Realisatie op het thema digitale duurzaamheid, actieve openbaarmaking en grip op digitale informatie.

In de regio is de gemeente Venlo koploper waar het de inrichting van een e-Depot betreft en heeft de gemeente de kennis in huis dat technisch en organisatorisch te realiseren en te beheren. De regiogemeenten nemen nochtans geen initiatief tot de ontwikkeling van een e-Depot doch kijken met veel interesse naar de ontwikkelingen op dat vlak bij de gemeente Venlo.

4. Historische paragraaf

(Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

In het Rapport "Horizontaal toezicht op de niet-overgebracht archieven en de overgebrachte archieven van de gemeente Venlo" (Raadsinformatiebrief d.d. 20 december 2016-166) adviseert de Gemeentearchivaris de realisatie van een e-Depotvoorziening.

5. Relatie met programma

Dit initiatief past binnen de paragraaf Bedrijfsvoering. De inrichting van het e-Depot en het vervolgtraject, het met voorrang opnemen van het digitale bestuursarchief in deze voorziening, passen in de veranderopgave van digitale transformatie en binnen het op orde brengen en houden van informatiebeheer.

6. Vervolprocedure voor de raad

Wij zullen uw raad via de periodieke rapportages van de Gemeentearchivaris, in het kader van 'Horizontaal toezicht op de archieven', rapporteren over de realisatie van het e-Depot.